

چهارشنبه، 07 بهمن 1394 ساعت 20:24

یادداشت اختصاصی نماینده فائو برای ایانا، به مناسبت ابتکار روز ملی بز

دام سبک، حافظ محیط زیست ایران

اندازه قلم | چاپ | اضافه کردن دیدگاه جدید

سرج ناکوزی

نماینده سازمان خواربار و کشاورزی ملل متحد (فائو) در ایران و سازمان همکاری اقتصادی (اگو)

ابتکار بزرگداشت روز ملی بز در 27 ژانویه 2016 مصادف با 7 بهمن 1394 خورشیدی، فرصتی را فراهم کرد تا یادآور اهمیت این گونه ی مهم دامی در ایران و سایر کشورها در مقیاسی جهانی شویم. نقش این نوع دام نه تنها در امنیت غذایی ملی، بلکه در تقویت ابعاد اجتماعی و اقتصادی فعالیت های کشاورزی و توسعه روستایی در فرآیند تامین امنیت تنوع زیستی دام و همچنین حفاظت منابع طبیعی بسیار قابل توجه است.

با نگاهی به تاریخ، در خواهیم یافت که بز نخستین حیوانی است که توسط بشر اهلی شده و در طول تکامل حیات انسان، این حیوان به تدریج سهم بیشتری در امرار معاش مردم و جوامع داشته است.

با توجه به جمعیت جهانی بز که در حال حاضر به 921 میلیون رأس می رسد، سهم محوری این گونه ی دامی در کشاورزی و توسعه پایدار روستایی به ویژه در کشورهای در حال توسعه که بیشتر از 90 درصد از جمعیت جهانی بز را در خود جای داده اند، غیر قابل انکار می نماید.

کشاورزان خرد معمولاً به دلایل معیشتی و اقتصادی، تمایل بیشتری به نگهداری دام های سبک دارند. چراکه این نوع دام، نه تنها به معیشت کلی خانواده کمک می کنند، بلکه ظرفیت انجام فعالیت های بیشتری مانند تامین غذا، گرما، درآمد، رفاه اجتماعی و فرهنگی در عین امکان تامین و تهیه لباس برای مصارف تولیدی و خانگی شهری را دارند.

علاوه بر آن، این نوع دام در مقایسه با دام های سنگین، نیاز به فضای کمتری برای چرا داشته و آسیب کمتری را متوجه منابع خاک کشور می سازد. بنابراین در مجموع هزینه کمتر و مزایای بیشتری برای مزارع دارند. کشاورزان با دام های کوچک راحت تر کار می کنند و در عین حال هزینه نگهداری و خرید کمتری دارند.

اخیراً و با توجه به چالش های جدید متاثر از تغییرات آب و هوایی، افزایش فشار بر منابع طبیعی و ارزش بالای شیر و گوشت بز در بعضی از کشورهای آسیایی، پتانسیل بالای بز

در سازگاری با شرایط های محیطی و کیفیت پایین منابع غذایی، به طور روز افزونی مورد توجه و تقدیر قرار گرفته است. براساس سالنامه آماری سازمان خواربار و کشاورزی ملل متحد (فائو) در سال 2014، کشورهای منطقه خاور نزدیک و شمال آفریقا کمترین تولیدات گوشتی و فرآورده های دامی جهان را در میان مناطق تحت پوشش فائو داشته اند. در حالی که جمهوری اسلامی ایران، با تولید بیش از 800 هزار تن گوشت قرمز، بزرگ ترین تولید کننده این محصول در منطقه به شمار می رود. ایران به عنوان دارنده تعداد دام، سومین تولید کننده بزرگ فرآورده های ناشی از نگهداری گوسفند و بز در منطقه است. لذا با اعمال سیاست های درست که از نوآوری ها، سرمایه گذاری ها و اقدامات ضروری حمایت کند، می توانیم با مشکلات و بیماری های چالش برانگیز مقابله کنیم. به عنوان مثال، درباره تغییرات آب و هوایی، تحقیقات فائو در سهم دام در تغییرات آب و هوایی نشان می دهد که زنجیره تامین دام یک عامل قطعی در کاهش و تعدیل آثار منفی تغییرات آب و هوایی است. بزها می توانند بیشتر از آنچه که ما تصور می کنیم، در این راه ما را یاری نمایند. از آنجایی که 90 درصد از این گونه جانوری در مناطق خشک پرورش می یابند و نگهداری می شوند، می توانند به عنوان یک منبع با ارزش و دست نخورده برای مبارزه هر چه بیشتر با تغییرات آب و هوایی در آینده تلقی شوند.

برای نمونه، بز شیرده عننی، یکی از مهم ترین گونه های دامی در جنوب ایران است که با وجود دمای بالا، رطوبت و کمبود مراتع مناسب، به خوبی با محیط خود سازگار است و محصول مناسبی برای صادرات به شمار می آید. به همین ترتیب، در استان یزد که یکی از خشک ترین مناطق بخش مرکزی ایران به شمار می آید و بارش سالانه آن به کمتر از 100 میلی متر می رسد، گونه های محلی و نادر بز ایرانی مانند نوشن و رباطی، با شرایط محیط زیستی و آب و هوایی استان سازگاری بسیار مناسبی دارند و در عین حال دارای شیر مغذی و پشم با کیفیت هستند.

علاوه بر این، بزها به دلیل توانایی بالایی که در تبدیل علوفه و باقی مانده های مواد خانگی به گوشت، فیبر، پوست و شیر دارند، گونه دامی مهمی در امر توسعه محسوب می شوند. فرآورده ها و محصولات که از گوسفند و بز در کشورهای در حال توسعه به دست می آید، گواهی است بر اهمیت آنها؛ 45 درصد از گوشت گوسفند، 54 درصد از شیر گوسفند، 93 درصد از گوشت بز و 73 درصد از شیر بز مورد نیاز در جهان، در کشورهای در حال توسعه تولید می شود.

تعهد سازمان خواربار و کشاورزی ملل متحد (فائو) به منظور بهبود و توسعه پایدار دامداری باعث شده است تا این سازمان همکاری جامعی را در دستورهای کار جهانی خود برای تحقق دامداری پایدار قرار دهد. بر این اساس، مشارکت جهانی همه جانبه ای از سوی ذی نفعان که هدف آن بهبود شیوه های دامداری برای استفاده کارآمدتر از منابع طبیعی است، هم اکنون در اولویت جوامع بین المللی قرار گرفته است.

بنابراین هدف نهایی این مشارکت، کاهش فقر و حفاظت از سلامت عموم در جوامع مختلف است. همچنین فائو به صورت فعال در مشارکت ارزیابی و اجرای دامداری زیست محیطی (LEAP) همکاری می کند. این مشارکت تلاش می کند با ایجاد معیارهای مشترک، عملکرد زیست محیطی را بر زنجیره تامین دام اندازه گیری و تبیین نماید.

فائو با کاهش اثرات زیست محیطی و استفاده از منابع، تلاش کرده است تا صنعت دامداری را تقویت و توسعه پایدار این بخش را به منظور کمک به امنیت غذایی، تسهیل نماید. از آنجایی که منابع طبیعی آب و خاک که برای حفظ و پویایی بخش کشاورزی و دامداری، منابعی ضروری محسوب می شوند، در حال تخریب بوده و با تغییرات آب و هوایی و فرسایش زمین در معرض خطرات جدی تری قرار می گیرند، لذا باید اقدامات لازم برای مقابله این تهدیدها در دستور کار قرار گیرد.

به منظور افزایش فعالیت دام هایی مانند گوسفند و بز در ایران، فائو به دنبال همکاری در بخش های تحقیقات و توسعه، ظرفیت سازی، مشاوره در خصوص سیاست گذاری ها، انتقال فن آوری و پشتیبانی فنی است.

با ارتقای همکاری ها به سطحی مناسب، می توانیم از بهره وری پایدار، ثبات در اکوسیستم های مختلف و از تولید دام مورد نیاز اطمینان حاصل کنیم. علاوه بر این، به دلیل آنکه دامداری رابطه نزدیکی با زندگی اجتماعی و اقتصادی چندین میلیون کشاورز فقیر دارد، لذا حفاظت از دام های سبک مانند بز، می تواند نقش مهمی در کشاورزی پایدار و ثبات اقتصادی داشته باشد. /

مطالب مرتبط:

آغاز توسعه پرورش بز صنعتی در کشور/ راه اندازی نخستین واحد 1000 رأسی پرورش بز در کشور
ظرفیت های ویژه اقتصادی بزهای ساتن در راه است/ سازگاری شیر بزهای ساتن با ذائقه انسانی

Small Ruminants Safeguard Iran's Environment

Serge R. Nakouzi

The FAO Representative to Iran and to ECO

Commemoration of the National Goat Day on 27 January has provided us with an opportunity to reflect upon the importance of the role that goats play as a small ruminant species, here in the Islamic Republic of Iran as in other countries globally, not only in terms of a nation's food security, but also in enhancing the socio-economic dimensions of the agricultural and rural sectors, securing livestock biodiversity as well as safeguarding natural resources

If we were to glance back into history, the goat was the first animal to be domesticated by mankind. Throughout our evolution, goats have contributed towards the subsistence of people and communities. With the current global goat population standing at 921 million, the pivotal contribution made by goats continues to be firmly evident, notably in developing countries where over 90 percent of this population is found. It is often the small-scale farmers that keep small ruminants for both subsistence and economic reasons. Small ruminants not only contribute to improving household livelihoods but they also have the capacity to do much more, such as providing food, heat, income, socio-cultural wealth and clothing to peri-urban as well as increasingly urban households

Requiring less space to graze than larger animals and with a lighter adverse impact on soils, the cost-benefits of these smaller ruminants compared to their larger species are quite distinctive. Easier to work with and cheaper to purchase and maintain, goats are also being increasingly appreciated as a result of their high adaptability to a wide array of environmental conditions. The emerging challenges of climate change and increasing pressure on natural resources are rendering this trait particularly valuable and noteworthy

FAO's assessment work on livestock's contribution to climate change shows that the livestock supply chains are a definitive factor in mitigating and adapting to climate change. Goats play a fundamental role in sustaining livestock production and its contribution to livelihoods as well as the local and national economy, whilst concurrently providing a means to adapt to environmental challenges throughout our region. With about 90 percent of small ruminant breeds in the region being bred and kept in drylands, it is increasingly recognized that they provide a valuable yet untapped resource for adaptation to climate change in the future. For example, the Adani dairy goat is one of the most important breeds in southern Iran, and despite the high average temperatures, humidity and lack of good pasture, the breed has adapted well to the severe environmental conditions. At the same time, the breed has been regarded as a valued source for the export market. Likewise, Yazd province is one of the driest areas in the central part of

Iran with less than 100 mm of rain annually, and yet the local goat breeds – Nadooshani and Robati – have adapted extremely well to the environmental and climatic conditions whilst retaining their dual purpose: producing high-value milk and cashmere wool

As noted, another key consideration is the economic benefits of goats. Such benefits have been heightened over the recent past due to the high value of goat meat and milk across a number of Asian countries. As denoted by FAO in its 2014 Statistical Yearbook, the Near East and North Africa region accounts for the smallest share of global livestock and meat production compared to any other geographic region. Nevertheless, within the region, Iran stands out as the leading country with the largest meat production, quantified at more than 800 thousand tonnes annually. With sheep and goats constituting the most common livestock in the country, Iran stands as the region's third largest producer of these small ruminants

FAO has actively strived to facilitate the sustainable development of the livestock sector to reinforce its contribution to food security, whilst reducing its environmental footprint and use of natural resources. However, as the natural resources that sustain agriculture and livestock, such as land and water, are becoming more scarce and are increasingly threatened by degradation and climate change, much more work needs to be done

The Organization's commitment to practice improvements and sector sustainability has led FAO to engage actively in the Global Agenda for Sustainable Livestock, a global multi-stakeholder partnership dedicated to improving livestock practices for a more efficient use of natural resources while addressing poverty reduction and promoting public health protection. FAO is equally engaged in the Livestock Environment Assessment and Performance (LEAP) Partnership, a cross-sectoral effort to develop common metrics to define and measure environmental performance of livestock supply chains

The livestock sector in Iran has been quite sound to date and contributes substantively to the agriculture sector. In order to enhance sheep and goat productivity in Iran, FAO seeks to assist the Government in strengthening its research and development (R&D) capabilities and to provide capacity-building assistance as well as policy advice, technology transfer and technical support. With the appropriate level of integration, we could ensure sustained livestock productivity and stability in the various ecosystems

نظر جدید

نام (اجباری)

ایمیل

وب سایت

1000 حرف باقیمانده

ارسال

[بازگشت به بالا](#)